

Vittraskolorna ab

Jennie-ann.mattsson@academedia.se

2020-02-26

1 (26)

Dnr-SI 2019:6404

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Vittra
Sollentuna i Sollentuna kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Vittra Sollentuna avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Vittra Sollentuna i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn förstärker arbetet med att öka tryggheten på Vittra Sollentuna.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 25 september 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till mari.isacson@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:6404) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen för Skolinspektionens bedömning är att rektorn kontinuerligt och systematiskt följer upp och analyserar hur väl verksamheten fungerar i förhållande till nationella mål, samt utifrån analysen vidtar nödvändiga åtgärder för att utveckla verksamheten. Rektorn leder även skolans verksamhet utifrån ett medvetet jämställdhetsperspektiv. Vidare motiveras bedömningen genom att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet så att lärarna ges goda förutsättningar för samverkan och kollegialt lärande som syftar till att förbättra undervisningen, och som ger ett avtryck i undervisningen. Rektorn följer även

systematiskt upp att gemensamma beslut följs av lärarna på skolan, och sätter in stöd eller resurser i undervisningen vid behov.

Rektorn bedriver ett välfungerande systematiskt arbete med att utveckla utbildningen

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt utvecklar verksamheten genom att följa upp och analysera trygghet och studiero, utbildningens förutsättningar och genomförande samt kunskapsresultat i alla ämnen, klasser och årskurser. Rektorn identifierar utvecklingsområden utifrån orsaksanalysen och vidtar åtgärder. Av Skolinspektionens enkät till pedagogisk personal framgår att lärarna har en positiv uppfattning om rektorns förmåga att utveckla utbildningen.¹ I samtliga intervjuer och i insänd dokumentation ges en samstämmig bild av att det finns en systematik i skolans utvecklingsarbete och att det följer en plan. Lärare framhåller att det finns tillräckligt med tid avsatt för utvecklingsarbete på skolan. Vidare uppger de att det är lätt att få stöd, dels av varandra i personalgruppen och dels av skolledningen, som även upplevs som tillgänglig. Skolledningen framhåller i intervju att de har ett brett och tillförlitligt analysunderlag, vilket även framgår av huvudmannens information till Skolinspektionen.

Rektorns uppföljning av verksamheten är systematisk, kontinuerlig och omfattar flera olika resultatmått. Elevernas kunskapsresultat följs upp på övergripande nivå, ämnesnivå samt fördelat på kön. Även studieron följs upp. Uppföljningen sker i arbetslagen var sjätte vecka under läsåret. Detta sker på s.k. "UF-dagar" (utvärdering och förberedelse) efter varje projektperiod, enligt en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet som är gemensam för huvudmannens skolenheter. Kommande projektperiods undervisning planeras sedan utifrån behov som grundar sig på vad uppföljningen och analysen har visat. Utöver den kontinuerliga uppföljningen under terminerna görs en bred uppföljning av terminsbetyg, slutbetyg, omdömen och nationella provresultat, som används som underlag för analys vid terminssluten. Skolinspektionen anser att genom att rektorn eller biträdande rektorn samlar in ett analyserat underlag från arbetslagen, och även vid behov deltar i arbetslagens

¹ Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal våren 2019. Det samlade indexet för Vittra Sollentuna avseende påståendet *Rektor ser till att utvärdering av elevernas kunskapsutveckling ligger till grund för utveckling av utbildningen* var 7,7 av 10,0 (att jämföra med 7,5 för samtlig personal i grundskolan som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

analysarbete, har rektorn ett gott underlag att fatta väl grundade beslut utifrån. Ett annat sätt att säkerställa väl genomförda analyser är att skolledningen tillhandahåller analysmallar till arbetslagen, som de arbetar utifrån.

Av huvudmannens skriftliga information och av intervjuer framgår även att värdegrundsuppdraget följs upp kontinuerligt genom årliga enkäter. Elevernas upplevelse av trygghet och studiero mäts även på andra sätt, genom trygghetsvandring, elevråd och utvärderingar vid UF-dagarna. Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling sammanfattar vilka förebyggande åtgärder skolan vidtar utifrån analysen av kartläggningen.² Skolan har bland annat stärkt vuxennärvaron för att ge eleverna tryggare raster, och upprättat en trygghetsgrupp.

Orsaksanalyserna avseende både kunskaper och värden vid läsårets slut ligger till grund för skolenhetens prioriterade fokus- och utvecklingsområden som dokumenteras i en plan för nästkommande läsår. Exempel på fokusområden läsåret 2019/20 är att skolan arbetar med att stärka elevernas delaktighet i undervisningen inom Vittras fokusområde ”motiverande lärande”, samt att skolan satsar på extra simundervisning för att öka måluppfyllelsen i ämnet idrott och hälsa.

Undervisningens genomförande följs upp genom att rektorn tar del av lärarnas planeringar, samt genom organiserade lektionsobservationer av rektorn och elevhälsan. Rektorn, lärare och elevhälsans representanter beskriver att både rektorn och specialpedagogen gör lektionsobservationer med återkoppling till läraren efteråt, och att lärare även auskulterar varandras lektioner. Rektorns lektionsobservationer fokuserar särskilt på att lärarna följer en gemensam lektionsstruktur som skolan har infört inom ramen för fokusområdet ”tydlig struktur”. Rektorn kan även följa hur värdegrundsuppdraget kommer till uttryck i undervisningen, genom att lärarna följer en checklista i planeringsarbetet där värdegrunden i läroplanen är en del att utgå ifrån.

² Plan mot diskriminering och kränkande behandling som avser Vittra Sollentuna med giltighetstiden 2019-08-01 till 2020-08-01

Skolinspektionens enkät till pedagogisk personal visar också att rektorn är delaktig i lärarnas dagliga arbete.³

Rektorn följer även upp lärares förutsättningar för undervisningen i medarbetarsamtal och i medarbetarenkäter. Av intervju med lärare och rektorn framgår att rektorn utifrån den uppföljningen har beslutat om och satt in ökade personalresurser i form av tvålärarsystem i årskurserna 1-3 från hösten 2019, för att stärka det aktiva lärarstödet.

Rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn leder ett strategiskt jämställdhetsarbete, dels genom ett främjande arbete och dels genom att följa upp flickors respektive pojkars kunskapsresultat samt upplevd trygghet, och vidta åtgärder för att utjämna skillnader. Av intervjuer med personal och rektor samt i inskickat material framgår att skolan arbetar främjande med fokus på jämställdhetsfrågor. Lärarna har till exempel ett tydligt uppdrag att synliggöra jämställdhetsperspektivet i undervisningen enligt den checklista de ska använda i planeringen av undervisningen. Skolans studie- och yrkesvägledande arbete fokuserar bland annat på att motverka stereotypa utbildningsval. Som exempel i det arbetet har skolan bjudit in kvinnliga brandmän och poliser, samt en manlig barnmorska till skolan. I årskurserna 1-3 arbetar lärarna medvetet med normbrytande kvinnliga och manliga förebilder inom ramen för arbetsmodellen "Grej of the day". Lärare framhåller i intervju att det är tydligt från rektorn att det normkritiska förhållningssättet ska genomsyra undervisningen, och arbetslaget har punktat ner hur de arbetar med jämställdhet i planeringarna för den ämnesövergripande projektundervisningen som löper under hela läsåret. Lärarna beskriver i intervju att de följer de riktlinjer för skolans främjande jämställdhetsarbete som är formulerat i skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling, när de planerar sin undervisning. Rektorn följer upp hur jämställdhetsperspektivet genomsyrar undervisningen genom lektionsobservationer och i både informella och formella samtal med lärarna.

³ Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal våren 2019. Det samlade indexet för Vittra Sollentuna avseende påståendet *Rektor har god kunskap om det dagliga arbetet i skolan* var 7,3 av 10,0 (att jämföra med 7,2 för samtlig personal i grundskolan som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

Skolan arbetar även förebyggande med att utjämna skillnader mellan pojkars och flickors kunskapsresultat och upplevelse av trygghet. Utifrån resultatuppföljningen genomför rektorn tillsammans med lärarna en analys avseende pojkars och flickors resultat. Av Skolverkets statistik framgår att det läsåret 2019/20 var stora skillnader mellan pojkars och flickors meritvärde i årskurs 9.⁴ Skolan har i sin uppföljning av kunskapsresultaten uppmärksammat och analyserat denna skillnad. Rektorn framhåller i intervju att skolan i sin analys har kommit fram till att resultatet var en avvikelse från tidigare läsår, och att rektorn vid granskningstillfället inte kan se motsvarande skillnader mellan könen läsåret 2019/20. Skolan har även identifierat skillnader i måluppfyllelse mellan könen i årskurs 3. Rektorn säger att de skillnaderna har analyserats, och att orsakerna till skillnaderna till stor del beror på individuella elevers omständigheter, och att lärarna arbetar medvetet för att minska skillnaderna. I skolans kvalitetsrapport⁵ framgår att det pågår kompensatoriska insatser för att motivera flickorna mer, exempelvis arbetar teknikläraren för att öka flickornas intresse för NO-ämnen. Även när det gäller skillnader mellan pojkars och flickors upplevelse av trygghet har skolan gjort riktade insatser i form av extra bemanning i en viss årskurs för att öka flickornas trygghet. Rektorn säger i intervju att skillnaderna mellan könen avseende trygghet borde vara utjämnade i den aktuella gruppen, även på grund av förändringar i grupp sammansättningen.

Rektorns ledning och organisation av det pedagogiska arbetet är tydlig och väl förankrat i personalgruppen

Granskningen visar att rektorn lägger stor vikt vid att lärare samverkar och har skapat goda förutsättningar för lärarna att samverka såväl med varandra som med elevhälsan, samt att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. På Vittra Sollentuna finns ett antal olika mötesforum som leds av förstelärare

⁴ Läsåret 2018/19 var det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 på Vittra Sollentuna 226,8. Flickornas genomsnittliga meritvärde var 201,1 och pojkarnas genomsnittliga meritvärde var 250,4. Källa: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokA&hman=5564586716&hmtyp=f&one=58102266&run=1>

⁵ Sammanfattning av kvalitetsåret 2018/2019 sid. 5

eller arbetslagsledare på uppdrag av rektorn och där lärare samverkar på olika sätt i syfte att utveckla undervisningen. Detta framgår av huvudmannens skriftliga information samt av Skolinspektionens intervjuer med personal. Bland annat finns, förutom arbetslagens planeringsmöten och UF-dagar, tid avsatt för kollegialt lärande två timmar varje vecka, samt ett elevhälsomöte i veckan då elevhälsan och varje arbetslag samverkar kring förebyggande och främjande insatser på gruppnivå. Av Skolenkäten framgår att lärarna på Vittra Sollentuna i hög grad upplever att de samverkar med sina kollegor när de planerar undervisningen.⁶ Inom det kollegiala lärandet, som leds av förstelärarna, har skolan prioriterat att behandla olika utvecklingsområden inom undervisningen. Enligt skriftlig information inför granskningen arbetar lärarna under läsåret 2019/20 med att utveckla exempelvis arbetet med extra anpassningar, omdömen, betyg och IUP-samtal.

Skolans ämnesövergripande projektorienterade arbetsätt gynnar lärares samverkan i hög grad. Skolåret på Vittra Sollentuna är uppdelat i ett antal perioder som omfattar sex veckor. Lärarna planerar och utvärderar undervisningen som delvis genomförs i projektform under varje period. Detta medför att lärarna i hög grad och strukturerat samverkar i arbetet med planering, genomförande och bedömning samt utvärdering av undervisningen. Skolenkäten visar att lärarna i hög grad arbetar ämnesöverskridande.⁷

Granskningen visar vidare att rektorn har sett till att rutiner och ansvarsfördelning, roller och mandat är väl förankrade i personalgruppen. Skolans rutiner och policies, såsom exempelvis planen mot kränkande behandling, lyfts regelbundet upp på arbetsplatsträffar med all personal samt finns tillgängliga digitalt för personalen. Det framgår även i intervjuer med rektorn och lärare att skolan har rutiner för att ge nyanställda och obehöriga lärare en introduktion i arbetet. Nyanställda lärare, både

⁶ Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal i grundskolan våren 2019. Det samlade indexet för pedagogisk personal på Vittra Sollentuna avseende påståendet *Jag samverkar med mina kollegor när jag planerar undervisningen* var 7,7 av 10,0 (att jämföra med 7,0 för samtlig personal i grundskolan som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

⁷ Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal i grundskolan våren 2019. Det samlade indexet för pedagogisk personal på Vittra Sollentuna avseende påståendet *På den här skolan har vi ämnesöverskridande arbeten (t.ex. temaarbeten)* var 9,0 av 10,0 (att jämföra med 6,1 för samtlig personal i grundskolan som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

behöriga och obehöriga, får alltid en mentor under sitt första år på skolan, samt en "välkommen-kompis". Mentorn och den nyanställda har schemalagd tid för individuellt anpassad pedagogisk handledning som innefattar arbetet med planering, bedömning och betygssättning. Rektorn har även introduktionssamtal med nyanställda lärare och introducerar Vittras undervisningsmodell.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen för Skolinspektionens bedömning är att eleverna på Vittra Sollentuna får en undervisning som är välstrukturerad, målfokuserad och varierad. Lärarna arbetar riktat med "motiverande lärande", vilket sker bland annat genom en individualiserad undervisning som ger utrymme för eleverna att påverka innehåll och form. Vidare präglas undervisningen av elevdelaktighet på så sätt att eleverna ges möjlighet att reflektera över sin egen inläring.

Eleverna på Vittra Sollentuna ges en strukturerad och målfokuserad undervisning, samt ett gott lärarstöd i undervisningen

Undervisningen på Vittra Sollentuna präglas av varierade arbetsätt och metoder, aktivt lärarstöd och en tydlig lektionsstruktur. Granskningen visar vidare att undervisningen utgår från läroplanen och att lektionerna kännetecknas av målfokus. I samtliga intervjuer som genomförs under skolbesöket ges en samstämmig bild av undervisningens utformning, innehåll och organisation som också bekräftas av de lektioner som observeras under skolbesöket. Att lärarna arbetar utifrån en gemensam struktur för lektionerna, där mål och syfte presenteras såväl muntligt som skriftligt inledningsvis samt att en utvärdering eller sammanfattning avslutar lektionen vilket skapar ramar och stöd för eleverna. Eleverna har också digital tillgång till stödstrukturerna under lektionerna. Flera av de observerade lektionerna inleds på ett sätt som fångar elevernas intresse, såsom filmvisning eller frågesport, och alla lektioner avslutas på ett sammanfattande sätt. Lektionerna präglas också av variation i arbetsformer och arbetsätt. Elever arbetar enskilt, i grupp och i projektform och

lektionerna varieras mellan exempelvis lärarledda genomgångar, diskussioner, informationssök, gestaltande metoder, och "speed-dating". Elever berättar i intervjuer att de vet vad de ska lära sig och varför, samt att de kan få hjälp om de behöver. De beskriver att lärarna är bra på att förklara enskilt eller att de kan ha en extra genomgång för alla om flera elever tycker att något är svårt, exempelvis i matematiken. Lärare framhåller det dubbla lärarskapet i årskurserna 1-3 som en framgångsfaktor när det gäller att ge eleverna det stöd de behöver under lektionerna. I övriga årskurser beskriver lärarna att de dels kan få stöd av fritidspersonal under lektionerna och dels att de organiserar undervisningen så att alla elever kan ges ett aktivt lärarstöd, exempelvis genom att arbeta i stationer eller med nivågruppering.

Lärarna anpassar och utmanar eleverna i undervisningen utifrån sina individuella förutsättningar och behov

Granskningen visar att lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt till elevernas behov och förutsättningar. I intervjuer med elever, lärare och elevhälsa framkommer att elever kan arbeta på olika sätt och använda läromedel på olika nivåer. Elevhälsan och arbetslagen samverkar regelbundet kring hur undervisningen kan anpassas på individ- och gruppnivå, vilket tillsammans med specialpedagogens lektionsobservationer ständigt utvecklar den individualiserade undervisningen på Vittra Sollentuna. Elever och lärare ger exempel på att uppgifter konstrueras så att eleverna kan visa kunskaper på olika nivåer. Det finns extra uppgifter av fördjupande karaktär för elever som snabbt blir klara, undervisningsmaterial på olika nivåer och elever som behöver det ges extra anpassningar såsom visuellt stöd, hjälp att komma igång och studiehandledning på modersmålet. Granskningen visar även att skolan har ett väl fungerande system för nyanlända elever, som innebär att de får prioriterad timplan och får undervisning i skolans "språkbad", innan de integreras i klasserna.

De flesta lärarna på Vittra Sollentuna arbetar aktivt för att stärka elevernas motivation och självförtroende

Granskningen visar att undervisningen till stor del präglas av att lärarna stärker elevernas motivation samt elevernas tilltro till sin egen förmåga. Intervjuer med elever och lärare samt Skolinspektionens lektionsobservationer visar att lärarna i sin planering av undervisningen har fokus på att göra undervisningen meningsfull och intressant för eleverna. Elever ger som exempel att lärare utgår ifrån vad eleverna vill jobba med, "pratar med energi" och får ämnet intressant. Lärarna lyfter bland annat fram att positiv förstärkning och feed-back på elevernas prestationer, oavsett nivå, är något som de aktivt arbetar med i undervisningen. Inom ramen för den ämnesövergripande projektundervisningen har eleverna också stor reell påverkan på

undervisningens innehåll. Som exempel har eleverna själva valt att arbeta med människokroppen, puberteten och hormoner i ett pågående projekt vid granskningstillfället. Eleverna arbetade engagerat och självständigt med uppgifterna under den observerade lektionen. Skolenkäten visar att eleverna i årskurs 5 på Vittra Sollentuna upplever att undervisningen är stimulerande.⁸ Skolenkäten visar även att lärarna på Vittra Sollentuna anser att de har goda förutsättningar för att ge eleverna utmanande och stimulerande uppgifter.⁹

Det finns dock elever på högstadiet som i intervju uttrycker att några av deras lärare inte är "peppande", utan snarare är "hårda" och förmedlar att det är elevernas ansvar att de ska få ett visst betyg. Skolenkäten visar att eleverna i årskurs 9 på Vittra Sollentuna skattar lärarnas förväntningar på eleverna lägre än snittet.¹⁰ Lärare i årskurserna 7-9 förklarar i intervju att de är medvetna om att elevernas motivation behöver stärkas, och att det finns lärare som har som ett individuellt mål att motivera eleverna mer. Lärarnas individuella mål är dokumenterade och följs upp av rektorn. Lärare på högstadiet beskriver även att de arbetar medvetet med att låta eleverna vara med och bestämma undervisningens innehåll och arbetsformer, samt att individualisera undervisningen i syfte att stärka elevernas motivation. Exempel som ges i intervju är att lärarna ger lättare uppgifter så att eleven känner "jag klarar detta".

"Motiverande lärande" är ett av skolans utvecklingsområden 2019/20. Rektorn säger i intervju att lärarna generellt är bra på att peppa och pusha eleverna, men att det finns

⁸ Skolenkäten besvarades av elever i årskurs 5 i grundskolan våren 2019. Indexvärdet för Vittra Sollentuna avseende påståendet *Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer* var 6,9 av 10,0 för elever i årskurs 5 (att jämföra med 6,2 för samtliga elever i grundskolan årskurs 5 som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

⁹ Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal våren 2019. Indexvärdet för pedagogisk personal på Vittra Sollentuna avseende påståendet *Jag har möjlighet att hitta utmaningar för mina elever* var 8,7 av 10,0 (att jämföra med 8,3 för samtlig personal i grundskolan som svarade på enkäten). Indexvärdet för pedagogisk personal på Vittra Sollentuna avseende påståendet *Jag har utrymme att ge stimulerande uppgifter till alla elever* var 7,4 av 10,0 (att jämföra med 7,1 för samtlig personal i grundskolan som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

¹⁰ Skolenkäten besvarades av elever i årskurs 9 i grundskolan våren 2019. Indexvärdet för Vittra Sollentuna avseende påståendet *Mina lärare förväntar sig att jag ska göra mitt bästa* var 6,7 av 10,0 för elever i årskurs 9 (att jämföra med 8,0 för samtliga elever i grundskolan årskurs 9 som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

enstaka lärare som behöver bli bättre på att förmedla att de har höga förväntningar på eleverna.

Eleverna görs delaktiga i undervisningen och ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande

Skolan arbetar medvetet och systematiskt med att ge eleverna inflytande över undervisningens innehåll och form. Rektorn uppger i skrivelse att skolan, utifrån resultatet av Vittras kvalitetsundersökning våren 2019, har identifierat att eleverna i högre grad behöver ges inflytande över undervisningen genom delaktighet i planering och utvärdering av undervisningen. Rektorn har infört ett konkret arbete för att uppnå en högre grad av elevdelaktighet i undervisningen, som en del av utvecklingsområdet "motiverande lärande". Arbetet innebär bland annat att strukturen för elevinflytande i klassråd och elevråd har förtydligats, och att flera lärare har elevdelaktighet som individuella mål. Det framkommer i granskningen flera exempel på att elever ges inflytande över undervisningen genom olika metoder. Vid skolbesöket säger elever att de har märkt att lärarna frågar dem mer om vad och hur de vill lära, använder deras idéer och förslag och lyssnar på dem. Eleverna arbetar exempelvis med tankekartor inför ett nytt projekt och får valmöjligheter gällande inriktning inom projektet, eller väljer egna texter i svenskan. Varje ämnesövergripande projektperiod avslutas också med en elevutvärdering som ligger till grund för lärarnas planering av kommande projektperiod. Skolenkäten visar att lärarna på Vittra Sollentuna låter eleverna ha inflytande över undervisningens innehåll och form.¹¹

Vidare visar granskningen att eleverna lär sig ta ansvar för och reflektera över sitt eget lärande utifrån ålder och mognad. I arbetet med att låta eleverna reflektera över sitt eget lärande används elevernas så kallade "Vittraböcker". I dessa uppmanas eleverna återkommande att reflektera över undervisningen och planera och utvärdera sitt eget arbete, som ett sätt att låta eleverna utveckla strategier för att följa och skapa struktur

¹¹ Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal våren 2019. Indexvärdet för pedagogisk personal på Vittra Sollentuna avseende påståendet *Eleverna är med och påverkar undervisningens innehåll* var 6,8 av 10,0 (att jämföra med 6,0 för samtlig personal i grundskolan som svarade på enkäten). Indexvärdet för pedagogisk personal på Vittra Sollentuna avseende påståendet *Jag låter mina elever påverka arbetssätten i undervisningen* var 7,7 av 10,0 (att jämföra med 6,9 för samtlig personal i grundskolan som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

i sin lärprocess och ta ansvar för sitt eget lärande. Elever berättar att de jobbar med att ta ställning och argumentera för sin åsikt i värderingsövningar och att de regelbundet utvärderar sitt lärande i samtal med sin ansvarspedagog. Rektorn beskriver att lärarna för årskurserna 1-3 arbetar med tankekartor och bildstöd i syfte att lära eleverna att hitta strategier för sitt lärande, och att övriga årskurser regelbundet har lektionspass där de enbart ägnar sig åt att reflektera över sina inlärningsstrategier och utvärderar sina "Vittra-förmågor".¹² Under observerade lektioner avslutar läraren i några fall med att låta eleverna reflektera över vad de har lärt sig eller hur de har tagit ansvar för sitt lärande under lektionen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att lärarna arbetar aktivt och samlat för att skapa och upprätthålla studiero på lektionerna, med stöd av skolledningen och elevhälsan. Skolinspektionen ser dock ett behov av att skolan intensifierar det främjande och förebyggande arbetet för att skapa en trygg studiemiljö för eleverna.

¹² "Vittraförmågorna" är *Kreativitet, Tilltro, Planera och utvärdera, Ansvar, Samarbete och Uthållighet*. Källa: <https://vittra.se/om/vittraformagorna/>

Lärarna på Vittra Sollentuna arbetar enat och verkningsfullt med att skapa och återupprätta studiero under lektionerna

Granskningen visar att personalen på Vittra Sollentuna har en samsyn och ett enat förhållningssätt kring hur studiero skapas och upprätthålls. Lärarna har gemensamma strategier i arbetet med att förebygga störningsmoment i undervisningen. I inkommen dokumentation och i intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor framgår att skolan har ett gemensamt förhållningssätt och att lärarna agerar samstämmigt i arbetet med att skapa studiero. En framgångsfaktor är att lärarna samverkar strukturerat och regelbundet med elevhälsans kompetenser gällande främjande och förebyggande arbetsinsatser på gruppnivå, i så kallade elevhälsomöten (EHM). Lärare, elevhälsa och rektor framhåller att skolans gemensamma lektionsstruktur är ett starkt verktyg i arbetet med att förebygga bristande studiero, och Skolinspektionens utredare ser att strukturen används vid samtliga lektionsobservationer. Skolans gemensamma lektionsstruktur skapar trygghet och förutsägbarhet och främjar därmed studiero. Att elevernas mobiltelefoner samlas in i början av lektionerna och att eleverna har fasta placeringar i klassrummet ingår också i det främjande arbetet för att skapa studiero. Skolan har även ett strukturerat arbetssätt för att ta reda på elevernas upplevelse av studiero, genom utvärderingar var sjätte vecka i samband med UF-dagar. Dessutom är studieron en stående punkt som diskuteras kollegialt vid arbetslagens möten, där lärare kan ge varandra stöd gällande utmaningar i olika grupper.

Granskningen visar att lärarna arbetar verkningsfullt och med hjälp av olika metoder för att bibehålla och återskapa studieron under lektionerna. Elever och lärare berättar att det sker störningar under lektioner, såsom exempelvis att något händer i klassrummet som tar fokus från undervisningen eller att ljud utifrån korridorer stör lektioner, något som Skolinspektionen också observerar vid skolbesöket. Som åtgärd vid störningar som orsakas av elever i klassrummet använder lärarna en så kallad konsekvenstrappa, som innebär att eleven varnas och att skolan ringer hem vid upprepade varningar. Lärare använder vid de observerade lektionerna även andra olika metoder att upprätthålla ordningen om den störs, som exempelvis rörelsepåuser, olika tecken som eleverna känner till, omplacering av elever, påminnelser om studieron samt vid ett tillfälle en utvärdering av studieron i slutet av lektionen. Det framgår också av granskningen att eleverna regelbundet utvärderar sina "Vittra-förmågor", varav en handlar om elevernas ansvarstagande för studiero. Under granskningen ges även exempel på att lärare definierar hur studieron ska vara under lektionens olika moment tillsammans med eleverna, vilket gör att eleverna vet vad de har att förhålla sig till.

Av Skolinspektionens lektionsobservationer och av intervjuer med lärare och elever framgår att det finns utmaningar med studieron på skolan, främst kopplat till vissa elevgrupper, men att lärare arbetar intensivt med att återskapa studieron. Av elevintervjuer framkommer att det kan skilja sig mellan olika lektioner och årskurser om det är studiero, men de ger exempel på att lärare säger till, gör olika tecken, tar lärplattor ifrån eleverna om de missbrukas under lektionen och utvisar elever ur klassrummet. Lärare uppger även att skolan behöver en mer flexibel pedagogisk miljö och att en arbetsmiljöförbättring av skolans lokaler ska genomföras. Lärare uppger att EHM är ett viktigt forum för dem att diskutera mer utmanande grupper, och en lärare beskriver att det blir "kaos" om hen avviker från rutinerna vid lektionsstarten, till exempel att hen inte står i dörren och hälsar eleverna välkomna och samlar in telefonerna.

Av Skolinspektionens enkät framgår att elever skattade påståendet *Jag har studiero på lektionerna* högre än genomsnittet för samtliga deltagande skolenheter.¹³ Även om skolans mätning av studieron visar att färre än hälften av eleverna upplever att de kan få arbetsro på lektionerna, så är det en förbättring med 18 procent de senaste två åren.¹⁴ Skolans mätning visar också på stor variation mellan klasser. Skolinspektionens granskning visar att rektorn arbetar systematiskt med att sätta in åtgärder och resurser när studieron brister. Rektorn berättar att hon och specialpedagogen följer upp lärarnas arbete med att följa den överenskomna strukturen för studiero, och att hon har satt in extra resurser i en grupp på grund av bristande studiero.

¹³ Skolenkäten besvarades av elever i årskurs 5 och 9 våren 2019. Indexvärdet för elever i årskurs 5 på Vittra Sollentuna avseende påståendet *Jag har studiero på lektionerna* var 6,9 av 10,0 (att jämföra med 6,2 för samtliga elever i grundskolan årskurs 5 som svarade på enkäten). Indexvärdet för elever i årskurs 9 på Vittra Sollentuna avseende påståendet *Jag har studiero på lektionerna* var 6,1 av 10,0 (att jämföra med 5,6 för samtliga elever i grundskolan årskurs 9 som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

¹⁴ Vittras årliga kvalitetsundersökning 2019 visade att 46 procent av eleverna på Vittra Sollentuna upplever att de kan få arbetsro på lektionerna, enligt dokumentet *Sammanfattning av kvalitetsåret 2018/2019* avseende Vittra Sollentuna.

Skolan arbetar visserligen med främjande och förebyggande insatser för en trygg skolmiljö, men eleverna upplever inte sin skolmiljö som trygg

Granskningen visar att skolan systematiskt undersöker elevernas upplevelse av trygghet i skolmiljön, men att de trygghetsförbättrande insatser som skolan arbetar med inte hittills har medfört att eleverna upplever sin skolmiljö som trygg. Elevernas upplevelse av trygghet i skolan har enligt skolans mätningar ökat över tid. Dock är andelen elever som upplever trygghet i skolan fortfarande låg¹⁵, och elever upplever inte alltid att de vuxna på skolan finns tillhands eller agerar i otrygga situationer. I resultat från Skolinspektionens enkät framkommer att elever i årskurs 5 och 9 skattar området *Trygghet* lägre än genomsnittet.¹⁶ Skolan har genom en systematisk kartläggning av elevernas upplevelse av trygghet (se beskrivning under Rektorns ledarskap) beslutat om att arbeta med ett fokusområde som de kallar "trygg kultur". Arbetet med "trygg kultur" finns dokumenterat i skolans dokument *Sammanfattning av kvalitetsåret 2018/2019* som ett prioriterat område under läsåret 2019/20, och eleverna beskrivs som delaktiga i det utvecklingsarbetet genom elevråd och klassråd. Elevintervjuerna vid skolbesöket präglas dock främst av att eleverna upplever att tryggheten på skolan brister och att de vuxna inte alltid reagerar och agerar vid otrygga situationer. Elever beskriver i intervjuer situationer som förekommer i skolan som påverkar tryggheten negativt, såsom att det förekommer bråk och slagsmål i skolans lokaler, som de vuxna på skolan antingen inte ser eller inte ingriper i. Det framgår att yngre elever är rädda för äldre elever, på grund av konflikter mellan årskurser. Enligt skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling samt av intervjuer med lärare framgår att skolan har identifierat riskområden i skolan och på skolgården, och att vuxennärvaron vid dessa platser har schemalagts. Det finns enligt elevintervjuer och Skolinspektionens iakttagelser vid skolbesöket visserligen vuxna

¹⁵ Enligt skolans dokument *Sammanfattning av kvalitetsåret 2018/2019* visade Vittras årliga kvalitetsundersökning 2019 att 72 procent av eleverna känner sig trygga i skolan. 2018 var utfallet 69 procent, och 2017 var utfallet 62 procent.

¹⁶ Skolenkäten besvarades av elever i årskurs 5 och 9 våren 2019. Det samlade indexet för elever i årskurs 5 på Vittra Sollentuna avseende området *Trygghet* var 6,9 av 10,0 (att jämföra med 8,3 för samtliga elever i årskurs 5 som svarade på enkäten). Det samlade indexet för elever i årskurs 9 på Vittra Sollentuna avseende området *Trygghet* var 7,5 av 10,0 (att jämföra med 7,8 för samtliga elever i årskurs 9 som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

närvarande i skolans lokaler och på rasterna, men inte alltid där det händer något. Exempelvis säger elever att det ofta är bråk vid fotbollsplanen, och där saknas det vuxna enligt eleverna.

Eleverna upplever inte heller att de alltid får hjälp om de går till en vuxen och berättar om något bråk som hänt. I resultat från Skolinspektionens enkät framkommer att elever i årskurs 5 och 9 skattar påståendet om att vuxna arbetar för att förhindra kränkningar på skolan lägre än genomsnittet.¹⁷ Skolinspektionen observerar vid besöket att ett bråk uppstår utanför klassrummet vid en lektion, där läraren ingriper. Ett annat bråk uppstår utanför matsalen då elever springer och kastar en vattenflaska på varandra, då inte någon vuxen ingriper. Eleverna säger i intervju att det är vanligt förekommande att vuxna inte ingriper, och att elever slåss när lärare inte ser. Det framgår även av intervjuer med elever och personal att det råder en tystnadskultur bland eleverna på skolan, vilket gör att eleverna inte alltid vågar berätta för de vuxna om bråk eller konflikter, av rädsla för att kallas "tjallare". Lärare och rektorn beskriver i intervju att konflikter uppstår genom att elever är elaka mot varandra på sociala medier, och att de kan vara svåra att upptäcka.

Vittra Sollentuna bedriver i viss mån ett främjande trygghetsarbete. En återkommande händelse är så kallade kulturdagar, då eleverna i åldersblandade grupper arbetar med värdegrundsfrågor under en heldag. Lärarna diskuterar även värdegrundsfrågor med eleverna i ett forum som kallas samlingstid. Dock beskriver lärare att det inte sker i alla grupper, och att det som diskuteras bygger på händelser som eleverna själva vill lyfta. Elever och lärare berättar i intervju att de har pratat om värdegrundsfrågor, såsom respekt för andra människor, skolans ordningsregler samt åtgärdstrappa, inom ramen för projektundervisningen i början av läsåret.

Även om granskningen visar att skolan arbetar främjande med värdegrundsfrågor, vilket har beskrivits ovan, är detta inte något som eleverna upplever som tydligt på skolan. Eleverna upplever enligt intervjuer att lärarna främst pratar med dem om hur

¹⁷ Skolenkäten besvarades av elever i årskurs 5 och 9 våren 2019. Indexvärdet för elever i årskurs 5 på Vittra Sollentuna avseende påståendet *De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att någon varit elak mot en elev* var 6,7 av 10,0 (att jämföra med 7,7 för samtliga elever i årskurs 5 som svarade på enkäten). Indexvärdet för elever i årskurs 9 på Vittra Sollentuna avseende påståendet *De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt* var 4,9 av 10,0 (att jämföra med 6,3 för samtliga elever i årskurs 9 som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

man ska vara mot varandra på förekommen anledning, om det exempelvis har inträffat ett bråk. Elever uppger även att de inte har pratat om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Av intervjun med rektorn framgår att vissa elevgrupper på skolan är otrygga, att skolans mätningar visar att tryggheten på skolan generellt, trots en förbättring, inte är tillräckligt bra, samt att rastvaktschemat behöver ses över. Rektorn förklarar också att enligt hennes analys beror Skolenkätens låga resultat från våren 2019, avseende att lärare ingriper vid kränkning, på att personalen under förra läsåret inte hann med att reagera på alla kränkningar och konflikter, då det inträffade väldigt ofta och inskränkte på lektionstiden. Rektorn framhåller att genom införandet och personalens användning av konflikthanteringsmodellen "minimedling" har konflikterna minskat, och att det innebär att konflikthantering nu sker systematiskt utanför lektionstid. Vidare berättar rektorn att insatser av kurator och fritidspersonal pågår i vissa elevgrupper, samt att skolan samverkar med socialtjänsten i kommunen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn förstärker arbetet med att öka tryggheten på Vittra Sollentuna.

Granskningen visar att skolan behöver förbättra situationen avseende elevernas trygghet genom att förstärka och förankra det främjande och det åtgärdande arbetet så att det ger tydlig effekt på elevernas upplevelse av sin studiemiljö. Skolenkäten visar att elever i årskurs 5 och pedagogisk personal skattar området *Värden på skolan* lägre än snittet.¹⁸ En trygg och stimulerande lärmiljö är en av de viktigaste förutsättningarna för att elever ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden i skolan, och enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla

¹⁸ Skolenkäten besvarades av elever i årskurs 5 och av pedagogisk personal våren 2019. Indexvärdet för elever i årskurs 5 på Vittra Sollentuna avseende påståendet *I min skola respekterar vi varandra* var 5,9 av 10,0 (att jämföra med 7,1 för samtliga elever i årskurs 5 som svarade på enkäten). Indexvärdet för pedagogisk personal på Vittra Sollentuna avseende påståendet *På den här skolan respekterar eleverna varandra olikheter* var 5,9 av 10,0 (att jämföra med 7,1 för samtliga elever i årskurs 9 som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. Skolinspektionen vill i sammanhanget betona att arbetet med att förbättra elevernas förutsättningar i form av en trygg lärmiljö på Vittra Sollentuna är särskilt angeläget, mot bakgrund av att eleverna på skolan når de nationella målen i samtliga ämnen i låg utsträckning.¹⁹

Rektorn genomför ett systematiskt arbete i syfte att skapa trygghet på skolan, vilket har beskrivits ovan. Skolinspektionen ser dock ett behov av att utveckla detta arbete så att eleverna i högre grad upplever att deras skolmiljö är trygg. På Vittra Sollentuna finns former och rutiner för återkommande kartläggningar av elevernas upplevda trygghet, men det finns ett behov av att stärka det åtgärdande arbetet så att det ger önskad effekt. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att beslutade åtgärder genomförs av den personal som har ansvaret, eller att i de fall den personal som har ansvaret är frånvarande ersätts av någon annan. Det är även viktigt att personalgruppen gemensamt definierar konkreta toleransnivåer, så att all personal vet när de ska reagera och ingripa. Rektorn bör även verka för att personalen på skolan i högre utsträckning och mer strategiskt arbetar främjande med värdegrundsfrågor.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utveckla arbetet för en skolkultur där det bedrivs ett gediget och väl genomtänkt främjande, förebyggande och åtgärdande arbete där gemensamma förhållningssätt och strategier för hur bråk, konflikter och kränkningar ska hanteras efterlevs. Vidare är det viktigt att rektorn följer upp att all personal följer gemensamma beslut i fråga om riktlinjer och åtgärder för att skapa trygghet för alla elever på Vittra Sollentuna.

Rektorn och personalen kan i detta arbete ta stöd av Skolinspektionens fördjupade analys av Skolenkäten där några punkter som är viktiga för att elever ska känna sig trygga i skolan pekas ut. Exempel som lyfts fram i rapporten är bland annat respekt för varandras olikheter, ömsesidig respekt mellan elever och lärare, ett aktivt och

¹⁹ Enligt Skolverkets officiella statistik nådde 43,6 procent av eleverna i årskurs 6 på Vittra Sollentuna kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2018/19. Motsvarande andel i riket var 73,9 procent. Andelen elever i årskurs 9 på Vittra Sollentuna som nådde kunskapskraven i samtliga ämnen läsåret 2018/19 var 60,9 procent. Motsvarande andel i riket var 75,5 procent.

målinriktat arbete med kränkande behandling och vuxna på skolan som reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt.²⁰

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn på Vittra Sollentuna analyserar skillnader i bedömningar och betyg i olika ämnen, årskurser och mellan pojkar och flickor och för likvärdighetsdiskussioner med lärare utifrån dessa analyser. Rektorn analyserar också eventuella skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov och slutbetyg. Lärarna på Vittra Sollentuna har även goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg. Rektorn organiserar kollegiala bedömningsdiskussioner såväl inom skolenheten som med lärare på andra skolenheter.

Betygssättningen och omdömen granskas och analyseras av rektorn, och åtgärder vidtas för att motverka omotiverade skillnader

Granskningen visar att rektorn har skapat ett välfungerande system för att kunna följa upp och analysera lärarnas arbete med bedömning och betygssättning, och att rektorn aktivt uppmärksammar och analyserar eventuella avvikelser i betygssättningen. Skolinspektionens granskning visar att rektorn analyserar skillnader i bedömningar och betyg i olika ämnen och årskurser och för diskussioner med lärare utifrån dessa analyser. Rektorn gör dessa analyser kontinuerligt under läsåret utifrån bedömningar som görs var sjätte vecka, samt utifrån den summativa bedömningen och betygssättningen vid terminernas slut. Rektorn har ett brett underlag för att analysera skillnader mellan lärares betygssättning, som innefattar bedömning och betyg

²⁰ Rapporten *Trygghet, fördjupad analys av skolenkäten* finns på Skolinspektionens hemsida

avseende olika ämnen och grupper, pojkar och flickor samt förhållandet mellan nationella prov och betyg eller omdömen. Skolinspektionen rättade om skolenhetens nationella prov i fysik i årskurs 9 år 2018, och resultatet visar att det fanns en betydande avvikelse mellan skolenhetens och Skolinspektionens bedömning.²¹ Rektorn berättar att hon identifierade denna avvikelse, att det var en hög andel A i provbetyg på det nationella provet i fysik, vilket föranledde att rektorn organiserade en omrättning av provet på skolenheten. Rektorn har även med anledning av identifierad differens mellan nationellt provbetyg och betyg i geografi år 2018 beslutat om sambedömning med annan SO-behörig lärare på skolan vid de nationella proven i SO år 2019.

Lärare ges goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg för likvärdig bedömning genom såväl strukturerad kollegial samverkan som kompetensutveckling

Granskningen visar att lärarna använder olika metoder och ett brett och varierat underlag i arbetet med bedömning och betygssättning. Det framgår i intervjuer med elever, lärare och rektorn att lärarna planerar för flera olika bedömningstillfällen i sin undervisning och att lärarna utgår ifrån såväl formella som informella bedömningssituationer vid den sammanvägda bedömningen. Elever säger i intervju att de vet vad de blir bedömda på och att den kunskap som de visar under lektionerna har betydelse för betyget tillsammans med examinationer, såsom skriftliga eller muntliga prov. Rektorn berättar i intervju att hon betonar för lärarna att alla lektionstillfällen ska ses som bedömningstillfällen, vilket även lärare framhåller i intervju. Rektorn berättar också att hon tar del av lärarnas planeringar och ser därmed hur lärarna planerar för bedömning, samt sitter tillsammans med lärarna när de gör bedömningar i digitala bedömningsmatriser var sjätte vecka. På så sätt följer och säkerställer rektorn att lärarna arbetar för en likvärdig bedömning. Skolenkäten visar att lärarna på Vittra

²¹ Skolinspektionens rapport *Resultat från ombedömningen av nationella prov 2018, Vittra Sollentuna, 58102266*, avseende delprov A2 i ämnet fysik, årskurs 9, läsåret 2017/18, visar att andelen delprov där skolenheten gjort en betydligt högre bedömning (minst två betygsstegs skillnad) än ombedömaren var 24 procent. Motsvarande genomsnittlig andel i riket var 4 procent.

Sollentuna upplever att det är tydligt hur bedömningen av elevernas kunskapsutveckling ska gå till.²²

Lärarna ges goda förutsättningar att själva och tillsammans med andra lärare kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att skolan har ett antal kvalitetssäkrande rutiner kring bedömning och betygssättning, såsom att det åligger lärarna att använda Skolverkets bedömningsstöd, att särskilt beakta resultat på de nationella proven vid betygssättningen och att dokumentera sina bedömningar i skolans digitala plattform. Rektorn uppmanar också lärarna att ta del av och diskutera Skolverkets allmänna råd om betyg och betygssättning. En styrka i skolans arbete med betyg och betygssättning är att skolan har organiserat läsåret på ett sätt som gör att lärarna kontinuerligt samverkar i såväl arbetet med att planera för bedömningstillfällen som i arbetet med bedömning och betygssättning. Lärarna bedömer elevernas kunskaper inom ramen för den ämnesövergripande projektundervisningen och inom ämnen kontinuerligt var sjätte vecka, såväl enskilt som gemensamt. Samverkan kring bedömning sker därmed inte bara inom ämnen utan även organiserat över ämnesgränser i arbetslagen. Rektorn och lärarna uppger att alla lärare har kollegor att samverka med, och att lärarna även har ett gott stöd av ledningen i sitt arbete med bedömning och betygssättning. Skolenkäten anger också att lärarna på Vittra Sollentuna i hög grad anser att de samverkar kring bedömning.²³ Av skriftlig information samt av intervjuer med personal framgår att två förstelärare leder ett kollegialt lärande som omfattar formativ undervisning, bedömning och betygssättning, omdömesskrivning och IUP (individuell utvecklingsplan) i tre perioder under läsåren 2018/19 och 2019/20.

²² Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal våren 2019. Indexvärdet för pedagogisk personal på Vittra Sollentuna avseende påståendet *På den här skolan är det tydligt hur bedömningen av elevernas kunskapsutveckling ska gå till* var 7,5 av 10,0 (att jämföra med 7,3 för samtlig personal i grundskolan som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

²³ Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal våren 2019. Indexvärdet för pedagogisk personal på Vittra Sollentuna avseende påståendet *På den här skolan samarbetar vi lärare kring bedömning av elevernas kunskaper* var 7,8 av 10,0 (att jämföra med 7,3 för samtlig personal i grundskolan som svarade på enkäten). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet.

Huvudmannen organiserar även sambedömning av de nationella proven för fyra av huvudmannens skolenheter, där Vittra Sollentuna ingår.

På Skolinspektionens vägnar

X Agneta Kenneberg

Beslutsfattare
Signerat av: Agneta Kenneberg

X Mari Isacson

Föredragande
Signerat av: Mari Isacson

I handläggningen av ärendet har även utredare Erik Almqvist medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektor leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 12 november 2019 och den 13 november 2019. Besöket genomfördes av Mari Isacson och Erik Almqvist.

Vittra Sollentuna är en fristående skolenhet som är belägen i Sollentuna kommun. Vid skolenheten bedrivs grundskoleverksamhet i förskoleklass och årskurserna 1-9 som omfattar knappt 265 elever. Huvudman för skolenheten är Vittraskolorna AB med organisationsnummer 556458-6716.